

مدیری قصار

اداره خانه سی : باب عالی چاده سنده
قصار مطبعه و کتبخانه سیدر.
چریده به متعلق خصوصات ایچون
مدیره مراجعت اولنور.

آبونه بدلی

برسته لکی پوسته اجرتی ایله برابر
پشین اولوق ۳۵ غروشدهدر.
درسمادت ایچون اداره خانه دن
الوق اوزره سنه لکی ۲۰ غروشدهدر.

معارف

نسخه سی ۲۰ پاره در

نسخه سی ۲۰ پاره در

پنجشنبه کونلری نشر اولنور فی و ادبی مصور غزته

سیاسیاتر ماعداهر شیرنه بحث ایرر. ترقیات فیه و مدنی بی یلر برر. منافع عمر می بی منظم و مسلک موافق آثار
ادی و فنی بی مع الممنونیه قبول و درج ایرر. درج اولنمیه اوراق اعاده ایرلر

محمیات

استانبول پوسته سی - مقالات مخصوصه داخلیه : باب عالی کتبخانه سی - باب عالی کتبخانه سنک تأسیسه تاریخ - مصاحبه فیه : صوده
ولوسید - بند مخصوص : اسلامیتک حال حاضری - اختراعات و کشفیات جدیده : یکی بر پاره چانطه سی - مباحث لسانیه : اورال
و آلتای لسانلری [نسخ سابقه دن مابعد و دوام] - مباحث تاریخیه و جغرافییه : نیکسار قضای [۱۱۵ نمرولی نسخه دن مابعد و ختام] -
رسمیز - شونات فیه ، حوادث مدنییه ، معلومات متنوعه - کتاب اعلانلری -

صوده وه لوسید

جناب موفق حقیقی دها بک چوق آثار ترقیات نثار
حضرت جهانبانی کورمکله ملت مسعوده عثمانیه
قریرالعین بیورسون امین .

برهان ترقی فارسی، تازی،
جذرافیا معنی خواجه زاده

۱. جودت

الدّه ایتمیه موفق اولامادقلری کتیب نفیسه‌ی بوکته‌یخانه
ایسته‌دکاری وقت، ایسته‌دکاری قدر سرستجه مطالعه
ایده‌یله جاکر، بووسیه ایله مکتسبات فنیّه و علمیه لری
تزیید ایله تزیید عمر و شوکت ولی النعمت اعظمه دعا
خوان اوله جقلردر.

باب عالی کتبخانه سنک تأسیسه

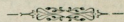
تاریخ

مقدمه ایلمشدر کیم جناب قادر مطاوع
فنونیه و اهل فن اعزازینی بو عصر رسلطانه
عیمیره اشراج فائزانی ایلمدی تنویر
کنوز معدلت کومتردی نو، شاهانه دردا
فلاطون، ابن سینا، ارسطویه سبب آموز
دقالبو یاسه فرمانی، ارادانی حکیمانه
غبار باب عالی هدا یوننی فیوضاتی
نقبضه بکتا بالعموم بیرانه شبانه
رقی، معارف محصه انمار عنایاتی
مشرق لطف بی یانلمری اصحاب عرفانه
بو ماهک آب ربانی خاص دکل مدرارینه ساده
بو خورشیدک طلوعی رنو افشانه جمده اکوانه
نصل مستغرق فنور و مباهات اولماین ملت

ملامنه واری بر ملت که مظهر بویلر خاقانه
علو ذاتینی تحریرده عاجز، سرنگونه خانه
اولور تقریردهده دبسته‌لک سرمایه انسانه
تذکرده ولی النعمتی مقصد تلذذ در
والا، واری حاجت هرکسه معلومی اعمده
خبرایا! عمرینی، اهللانی غازی حمیر خانات
مورث ایله، باقمشدرده اصمده، یایانه
رفاهی ملنک، عمرانی ملنک هر زمانه محتاج
و جود افرسی آسا ذوق اولاطاف، زی شانه
اگر تاریخی مهمل یت ایله بازدردهده جودت
ینه شهوار کوهلر صامانه لکن سفیرانه :
اگر به نسبت نایمیزدر آثار حمیر خانه
عمرما مثلنک یکناسیر زیبا کتبخانه

خواجه زاده : ۱. جودت

۱۳۱۰

مصاحبه فنیّه

صوده و لوسید

بکزر برقاج آربه ترتیب ایتشلر سنده اصل ولوسیدک
مبدانه جیمه‌سی یکریمی سنه‌لک لقردی در . اصلاح
واکاله بوکونکی درجه‌سنه ایصالدن شمدی به قدر
اون سنه بیله کجه‌مشدر . برقاج سنه اقدمنه قدر
ولوسید برقاج اهل مراقه منحصر کبی ایدی . فقط
یواش یواش کبار صنفی ده بوکوزل اکاجیه اشتراک
ایتمش اوروپاده نفی تصدیق اولنمش و بعض دولتر
هیئت عسکریه‌ده قبول ایدوب ولوسید بلوکاری تشکیل
ایلمشدردر .

ولوسید نامنی وردکاری ایکی ، اوج تکرار لکی
و آیفاله متحرک کوچوچک آراهلوردر . حیوانه بیترکی
بو آراهلورک کوچک سمری اوسته ییلیر و کوچک بر
دیشلی چرخ بو چرخک مرکزینسه مربوط ماوله‌لر
واسطه‌سیله و آیق باصه‌جی (به دال) دنیلن باصامقلر
اعانه‌سیله تحریک ایدیلیر . بو آخر زمان ایجادیه عادی
آراهدن و بارکیردن دها زیاده بر سرعته سوارینسی
اوجورمه باشلار . اوروپاده بو آراهیه بینمک صولک
برقاج سنه ظرفنده تعمیم ایتمشدر . اسکدن ولوسیده

بر مددندبری و لوسپید در سعادتده ده بر طاق ارباب
مراق بولشد . بو سنه صیفیه لوده و اوده بروده بو
شیطان آراهه سنه یینلره چوچه راست کلندی . حتی
تیه باشی باغچه سنده و لوسپیدر جیلره مشهور قوشوچی
اسپانیول ارسنده بر یاریش بیله ترتیب اولندی .

ولوسپیدک تعیم و ترقیسی تأمین و تشویق ایچون
اوروباده بک چوق یاریشلر ترتیب اولمقده در .

ولوسپیدک تعیمنی بو درجه تشویقه سبب وجود
ایچون غایت او بر جناسبق حکمنده بولغنی و تکمیل
اعصابی بطاقتن قورناره حق صورتده یوره رق صحت
وجودی تأمین ایدر بر ممارسه یرینه کچمیدر . دمیرکله
قادر مق ایده صیجرامق ، میچ تعلیمی ایتک ، آتینمک
کبی تعلیملر یالکیز قولک یاخود یالکیز بجاغک جناسبق
مقامنه کچوب بونلری حددن آشیری یوردینی حالده
ولوسپیدده قوللر دومن چورمک ایقارلر تکرلکلری
دوندیرمک ، کوزلر یولی کوزتمک تکمیل وجود موازنتی
غائب ایتمک ایچون ساعیدر .

ایشته بو سبیلر ولوسپیدی موافق صحت بر ممارسه
عمومیه شکننده کوسترمکده بولغش و ارباب مراق کیندیکه
بو ماکنه یه رغبت ایتمک باشلامشدر .

ولوسپیدک تدارکی بک چوق بهایه توقف ایتدیک کبی
یم یه سی ، صو ایچمه سی ، سانسک تیاریشه احتیاج
کوسترمسی کبی کلفتلری ده بولمقدیغدن اک کوزل و اک
سریع بر واسطه نفیسه اولمق اوزره قبول ایدلکده ودها
زیاده تعیم ایدوب هرکس بو ماکنه یه ینمکه اشدینی
صرده ات و آراه یرینه بونلره ایشه کوجنه کیدوب
کلنلر چوغاله جنی و یایا آدملرک بر چوغی طبان تچکدن
قورتیلوب دراجه سوار اوله جنی شمیدین کسدر بلمکده در .
قرده بو قدر ترقی ایدن ولوسپید بک چوق بر

زماندندبری قوشلر کبی هواده اوچق و ایسته دیک زمان
کافتمزجه صو اوزرنده یورومک چاره سنی دوشون
وتخیری ایدن انسانلرک نظر دقتی جالب اولوب بو مشی
و حرکت ماکنه سی ایله صو یوزنده یورومک جهتنی ده
تجربه یه قالدشمشدر . قره ولوسپیدلرینک انواعی وارد .
دکزده یورومک ایچونده شمیدییه قدر ولوسپیدلرک
بر قاق نوعی تجربه ایدلمشدر . دکزده ولوسپیدله یورومک

بحث اولنجه بو ماکنه نك وعموم علوم و صنایع شمیدیک
درجه ترقیسی ولوسپیده ینه رک اوروبادن امر بقایه قدر
بحر محیط اورتمسندن یورومک کجه نك امکانه کیره جکینی
تأمین ایدر کبی بر شی خاطره کله ملیدر . هنوز عموماً
ترقیات و خاصه قره و صو ولوسپیدلری حقیقده بایسلان
اصلاحات بونی کافل دکلدر . صو یوزنده دینلنجه کول
ولیمان کبی صولری غایت راکد اولان سطوح مایه دن
دم اورلدینی حساب قالمیلدر . یوقسه طاعلر کبی دیر
واپورلرک بعضاً تاب آور مقاومت اوله مدقلری مدھش
طالعوره بر قاق نخته پارچه سبیله ایکی تکرلکدن عبارت
بر «اویونچاق» اصلا کوسک کریمه جکی معلومدر .

صو ولوسپیدلری شمیدلک کول و یواش جریان
ایدن نهرلده ایشه یارایبیله جک . بلکه بعضاً کوبیدن
قاضی کوبینه قدر کچمکده خدمت ایدر . تسه کیم ارباب
فکر و اختراعدن استانبولده مقیم بر ذات ده صوده
یورومک ایچون بو دولایی ماکنه نك بر درلوسنی ایجاد
ایتمش و کوبری صولرنده و قاضی کوی وموده اوکلرنده
تجربه سنی ده اجرا ایلمش ایدی . دیگر غرضلره برابر
«معارف» ده بو اختراع و تجربه یی یازمش ایدی .

بو نسخه مزده ده صو ولوسپیدینک یقینده ترتیب
اولغش بر نوعی رسمیه برابر قارلریزه کوستره جکیز .
قرده حرکت ایدن ولوسپیدلری یورودن ندر ؟
ایکی تکرلک دگی ؟ دکزده یوزن صنداللرده ایکی تکرلک
کیرنجه ولوسپید اولور . اک ساده اصولده بودر !
تکرلکلکی یعنی چرخلی صنداللره واپور دینلور . اوت
بوده طوغو و ... شو قدر بر فرق وارکه بو چرخلی
صنداللره چرخلر بخارله دکل اللره یاخود ایقارلره
چوریلوب ایشه دیله جکدر .

صنداللره اللره و ایقارلر دوندیریله بیلیر چرخلر
طاقلر سی یکی بر اختراع دکلدر . خیلی برزمان اول بیوک
حوضلرده کوللرده ایکی طرفدن چرخلی و چرخلر
اللره چوریلیر صنداللر بایلمش ایدی .

شمیدی قارلریزه نك انظاریه عرض ایتدیکمز بویه
قباطاسلاق ایکی چرخ اویدرلش بر صندال بوزمه سی
دکلدر . غایت نازین و کوزل بریکه ترتیبات مخصوصه ایله
بیوک واپورلرده اولدینی کبی بر پروانه وضع اولغش بو

و لوسیدجیلر قایقچیلرک او طورده جفی پره او طورده مقدمه درلر . صندلاک ترتیاتی مرکز نفاتی خبلی اشاء . الدیفندن دورلمسی تهلکسی همان بوق کبی در . و لوسیدجیلر قولایقله موازتی محافظه ایدم بیلرلر . ایاقارله چویردکاری چرخلرک حرکتی بر قوله انتقال ایدوب بوده پروانهی چویرر .

صندلاک ایچنده بولان اوچ ذاتک اوکلرنده اللری دایماق ایچون عادی قره و لوسیدلرنده اولدینی کبی برر دومن وارددر . بونلرن آرقده بولان ایکی ذاتک اللری دایداقلری قوللر غیرمتحرک اولوب یالکیز اتکابه خدمت ایتک ایچوندر . الاوگده بولان ذاتک اللریله طوئدینی دومن ایسه حقیق دومن صابی اولوب بونک صاغ وصول طرفی ایلرویه و یاخود کروییه ایتیلدیکنه کوره صندلاک دومنی ده بو زنجیر واسطه سیله تبدیل استقامت ایدر بوسورتله الاوگده او طوران ذات صندلاک دومنی ده قوللانش اولور .

بو اصول صو و لوسیددی سرعت حرکت واستراحت جهتهله بوآنه قدر ترتیب اولنان نوعرینه فائقدر . بو اساس اوزره صو و لوسیدلرینک ترقیسی مأمولدر . اگر و لوسیدله کز مک محضا وجودک بر جناستی اولمق وهوا المق ایچون اجرا اولنه جق ایسه صوده کز مک قرمه قوشمه ترجیح اولنور . قرمه و لوسیدله کز نلر وجودجه ادمان ایتش اولمق کبی بیوک بر منفعت کورمکله برابر یوللرک نوزندن طورانندن یزار اولمق وصیجاق هوارده ترله مک کبی محذورلردن ده بری اوله مازلر . دکز اوستنده اغز ، بورون ، کوزلر توزلرله دولق و بر خبلی توز یوقمق محذورندن و لوسیدمراقلبری قطباً مصون قاله جقلری کبی دکز اوستنده هوا بالنسبه سرین اولمق حسیله بو جهته ده استفاده ایلجه کلردر . هر حاله سیر و ادمان نقطه نظریله صو و لوسیدلری ده زایده منفعت تأمین ایدمک .

ایشته قارئلریزه بر نیده و لوسید دنیلن یکی ایجاد قوشمه ماکنه لرندن بحث ایتدک و بو ماکنه لک یالکیز قرمه مستعمل نوعلری حقنده خبلی معلومات و یروبد ده صویه مخصوص نوعی هرچ قاله امامنی تجویز ایتدک . بونک ترقیات اخیرده سنی ده کوستردک .

پروانه طبق و لوسید اصولنده ایاقله متحرک تکرلکلر واسطه سیله ایضه دلکده بولمیشدر .

بو یکی اصول صو و لوسیددی لوندرنه نک نایمس نهری اوزرنده یقینلرده تجربه اولنشا و موقعیت کوستر مشدر . جهازینی و ترتیاتی ایجاد ایدن و یوله قویانده موسیو (قور) اسمنده بر ذات در .

بو صو و لوسیددی ده سائرلری کبی بر تجربه ایله قاله جقمی؟ ایشک طوغریسی شمعی به قدر و لوسید ماکنه لری قرمه کیتدکجه ترقی ایتدیکي حالد صو یوزنده یوزدر بیلنلر او درجه ترقی کوستر میور و ترقی به امیدده و بر میوردی . بونک اسبابی ده براز ایضاح ایدم : شمعی به قدر تجربه اولنان صو و لوسیدلرنده ایاقارله چوریلن چرخلر طوغر بدن طوغری به صو دروننده حرکت ایتدیرلیدیکندن و صولری یارمق و دوغمک کبی بو چرخلر خبلی قوته احتیاج کوستردیکندن یک زحمتی اولیوردی .

ایشته ترقی به مانع اولان نقطه ده بو ایدی . قورک ترتیب ایتدیکي اصولده ایسه و لوسیددی یعنی صندالی یورودن آرقه طرفده کی کوچک بر پروانه در . بوده صندلاک ایچنده یعنی صویه تماس ایچنده ایاقارله چوریلن تکرلکلردن قوتی و حرکتی آلیور .

بو یکی اصول و لوسیدیک سائرلرینه تفوقی بو نقطه ده در . و بونلر بو وقته قدر تجربه اولنان صو و لوسیدلری فرسخ فرسخ سرعت حرکتده یکمیشلدر .

مستر قور ، آنکلسون ، بات ناملرنده اوچ انکلیز بو یکی ترتیب و لوسیدیه را کب اولوب تجربه سی اجرا ایتیشلر و ترتیب کرده لری اولان ماکنه به غایت سرعتله و سهولتله یول آلدیرمیشلدر . اوچ چفته بر یکیده یک کری ده براقشدر . بو صو و لوسیددی ایله اسملری مذکور اوچ ذات اوقفورد بلده سندن بوتنه ی موقعنه قدر ۱۰۲ انکلیز میلی مسافینی یعنی ۱۵۳ کیلومتر وینی ۱۹ ساعت ۲۷ دقیقه ۵۰ ثانیه ده آلمیشلدر . بر نایه یی کندیلرینه باغشلازلر . بو قدر طوغری حسابده انجق لوقظه مصر فلرینک جعنده تصادف اولنور .

بو قدر سرعتله حرکت ایدن و لوسیدلی صندال یاخود صندالی و لوسید عادی یاریش یککارینه مشاهددر .